

Daissatz me vos contar

Dimenge 14 de setembre 2025

Daissatz me vos contar l'istòria d'un amic de cinquanta ans,
d'un companh de joventut qu'as pas volgut s'en anar
d'un òme qu'a causit al país de demorar
e qu'es partit i a pauc de temps, pel camps dels cremats,
dins l'azur de Montsegur rejónher tot los qu'an pas volgut renonciar a lor libertat.

S'anzatz a Chalabre e demandatz ont es l'oustal,
segur que totòm vos dirà qu'a la sortida del vilatge
sus la rota de Pépert i a una bastissa vièlha jol pargue del castèl
ont i a encara pauc s'amassavan aqueles un chic a despart
que somiavan de causas estranhas, de simplicitat e d'amistat.

Es aquí que se podià trapar, Dominique Sancho, mai conegut jol nom de Baloché,
atal s'apelava mon amic e èra vengut l'arma de l'oustal.

Uèi, un brava temps, aquò fa,
èrem joves alara,
e dins nòstre vilatge de Chalabre,
nos fasiàm un pauc caga.
Nos trapàvem sovent davant l'ostalariá de França
per discutir de causas e d'autras,
mas las gents aimavan pas tròp nos veire aquí tirassar.

Per mon paire,
Qu'èra amic amb lo conte de Mauléon qu'abitava al castèl,
encontravi aquel òme grand, qué frequentavi pas gaire.
li demandavi se nos voliá plan daissar lo pabalhon vièlh,
aquel dejos lo pargue, daissat a l'abandon dempuèi
ount degun pas mai anava
e que roïna menaçava.
Poiriam entretenir l'ostalet e sos entorns, en contrapartida

Après quelques esitations,
convencut per mas explicacions,
lo conte vièlh nos autorizèt a nos installar ailà.
Es atal qué nascut l'oustal.

Èrem quelques unes, a la debuta.
i avia Dominique, Bernard, Claude e ièu,
d'autras nos vinguèron rejonher plan lèu
Aviam pas res,
Mas rics dels sòmis nòstres, èrem.
Cada jorn une ocupacion nos trobàvem,
I aviá fòrça a far per adobar nòstra tuta

Aquí, lo ser, al canton de la cheminièra que fumava,
nos retrobavem per charrar en libertat tota.
escotàvem tanben, sus una vièlha ràdio, Marti que cantava
dels vinhairons la revòlta.
Que d'OC, e de libertat perduda parlava.

Mas tot aquò, per ieu durèt pas qu'un temps,
e après madura reflexion, anar a l'evidéncia me deguèri
que per fondar un foguier e viure décemment
deuriái far coma totes los que causiguèron de se despatriar.
Atal plan a racacòr, luènh de mos amics partiguèri.
e m'en tornèt pas que fòrça mai tard

Mas Baloche, li, èra demorat.
De gaire se sabià acontentar
e posava sa fòrça en cultivan amb suènh l'amistat.
Los jorns de languina,
lo tabat e l'alcool li permetian de rebombir
al detriment de sa santat,
mas fidèla a son vilatge e a sas conviccions.

Atal Baloche, visquèt.
Amb a l'entorn d'el, a loustal,
de la generacions de joves e mens joves venent se resourcer.

O encontravi fòrça mai tard,
pendent una visita, al vilatge, a mos parents polits.
Malaut d'un cancer, avia fòrça vielhit.
mas al fons del, aquela frescor de la gents de conviccion, gardava.

Aprenguèri, que se venia de morir, i a pauc.
Present a sas funeralhas,
tot aquel passat me remontèt d'un cop.
E dins un darrièr adiu decidissiai de l'acompanhar,
cap a son darrièr viatge din l'azur de Montsegur.
Segon sas darrieras volontats,
desirava èsser incinerat,
e que los amics oustaliens expandisson,
sos cendres dins lo camp dels crémati,
ont poirà rejónher, coma, davant el, las del Bernard
aquelas fòrça ancianas, dels gens de fe,
per una etèrna taulejada.
Adiu Baloche